

Он төртінші ақпан Сынып жұмысы

Сабақтың мақсаты: Қазақстан аумағын экономикалық аудандастыру бойынша білімді кеңейтіп, Орталық Қазақстан экономикалық ауданының шаруашылығымен танысу

Үй тапсырмасын тексерейік!

1. Экономикалық аудандастыру дегеніміз не?
  - A) елді халық санына байланысты аудандарға бөлу
  - B) елді аумақтық еңбек бөлінісі ортақ аудандарға топтастыру
  - C) елді жер аумағына байлынысты, жақын орналасқан аудандарға топтастыру
2. Аумақтық еңбек бөлінісі дегеніміз не?
  - A) Аудан халқының жас ерекшелігіне байланысты еңбек түрлерін бөліп алуы
  - B) Әр бір ауданның белгілі бір шаруашылықпен айналысуы
  - C) әрбір ауданның өзінде өндірілетін артық өнімдерін басқа аудандарға шығарып, олардан өзіне керек өнімдерді алуы
3. Аумақтық еңбек бөлінісі нәтижесінде қалыптасып, бір-бірінен шаруашылық мамандануы және кешенді дамуы жөнінен айырмашылық жасайтын елдің бір бөлігі –
  - A) облыс
  - B) экономикалық аудан
  - C) ауылдық округ
4. Қазақстан аумағы қанша экономикалық ауданға топтастырылады?
  - A) 5
  - B) 6
  - C) 4
5. Қазақстан аумағын экономикалық аудандарға бөлудің негізін қалаған кім?
  - A) Д. Менделеев
  - B) М. Ломоносов
  - C) Н. Баранский

6. Маңғыстау облысы қай экономикалық ауданға жатады?

A) Орталық Қазақстан

B) Батыс Қазақстан

C) Шығыс Қазақстан

7. Оңтүстік Қазақстан экономикалық ауданына қанша облыс кіреді?

A) 5

B) 6

C) 4

8. Белгілі бір экономикалық аудандағы шаруашылықтың жетекші әрі өнімнің басым бөлігін беретін саласы:

A) маманданған сала

B) қосалқы сала

C) қызмет көрсету саласы

9. Мұнай-газ өнеркәсібі жақсы дамыған экономикалық ауданды ата?

A) Шығыс Қазақстан

B) Солтүстік Қазақстан

C) Батыс Қазақстан

10. Қарағанды облысы қай экономикалық аудан құрамына енеді?

A) Батыс Қазақстан

B) Солтүстік Қазақстан

C) Орталық Қазақстан

Орталық Қазақстан экономикалық ауданы

- экономикалық – географиялық жағдайы
- табиғат ресурстары
- халқы

Ауданның визиттік карточкасы

Қарағанды облысы

Аумағы 428,0 мың км²

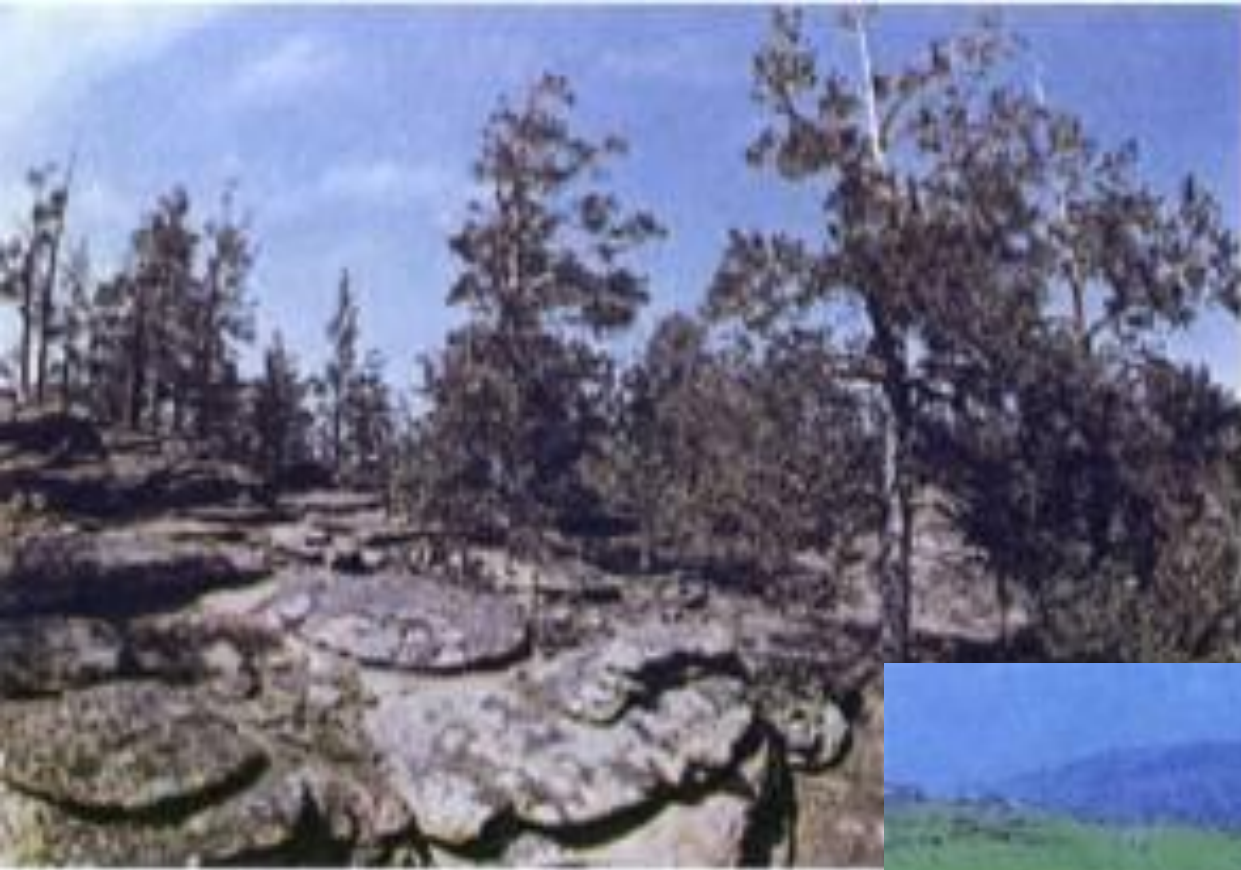
Халқы – 1 358 мың адам

Халық тығыздығы – 1 км² 3,17 адам

Горы Каркаралы.

Сарыарқа. Горы Улантау.

мұнай

хром

Темір рудасы

Ас тұзы

Қоңыр көмір

НИКЕЛЬ

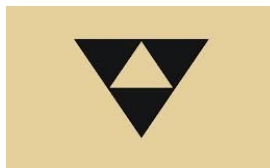
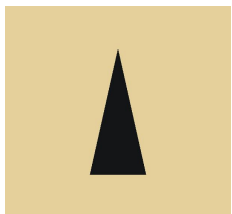
МЫС

Кокстелген
көмір

Газ

Марганец

фактілер:

- 100% кокстелген көмір
- 1 орын - вольфрам қоры
- 3 орын - марганец рудасы

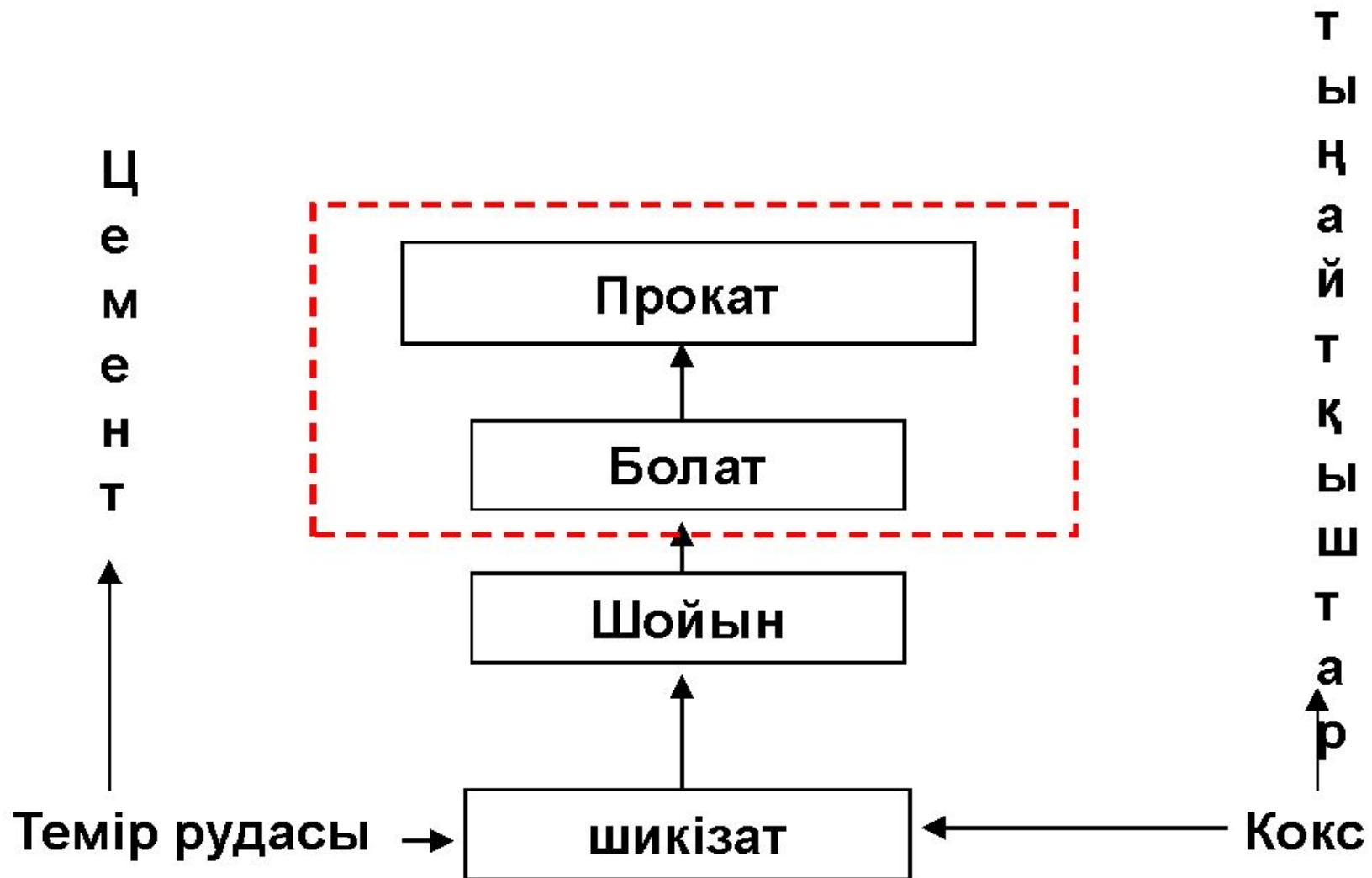

- Вольфрам
- ◇ Молибден
- H Никель
- ▲ Алюминий
- ▬ Мыс
- ⊕ Полиметалл

- Алтын
- + Асбест
- Фосфорит
- ⊕ Ас тұзы
- ▬ Мирабилит

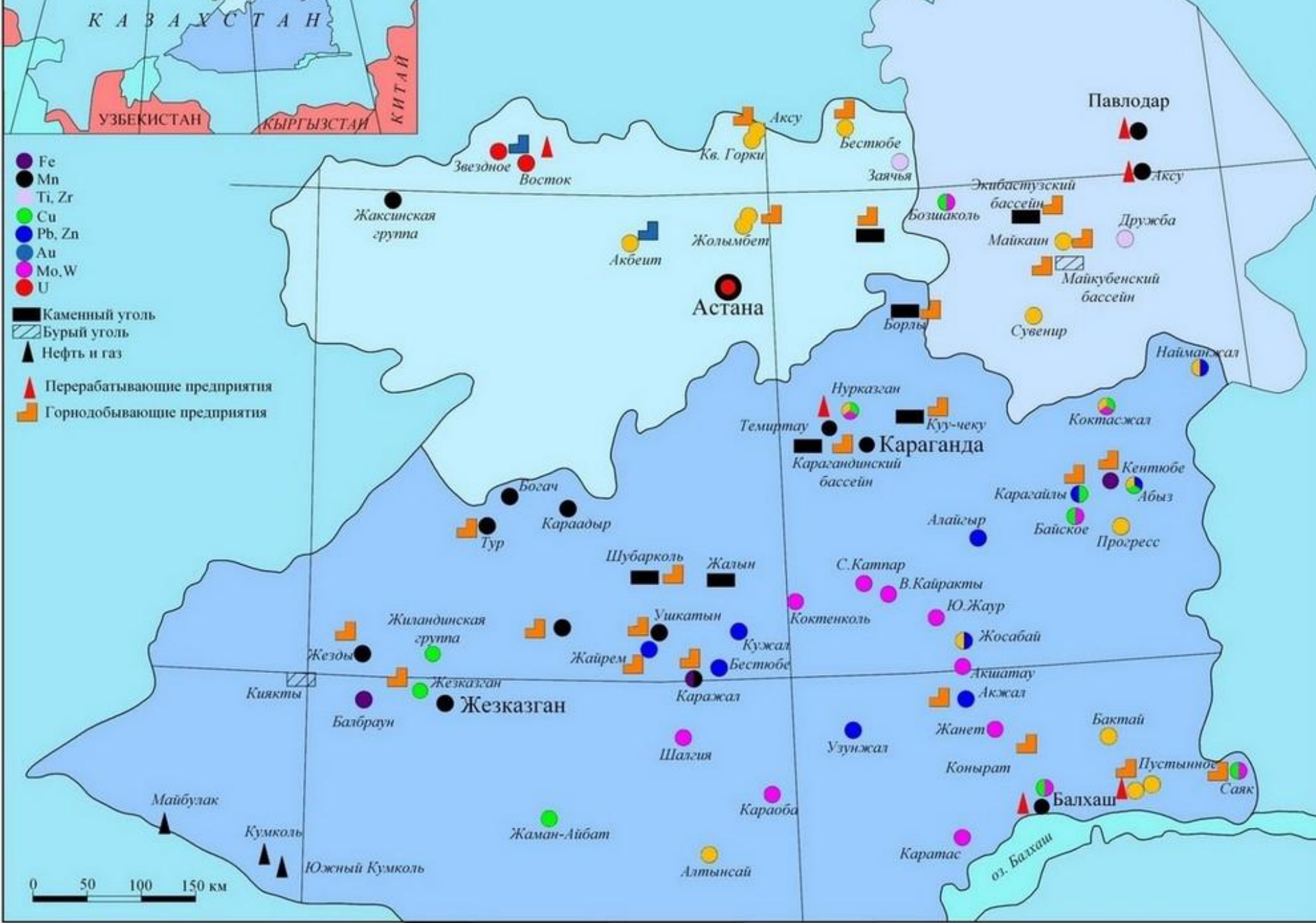
225 км

Толық циклді өндіріс

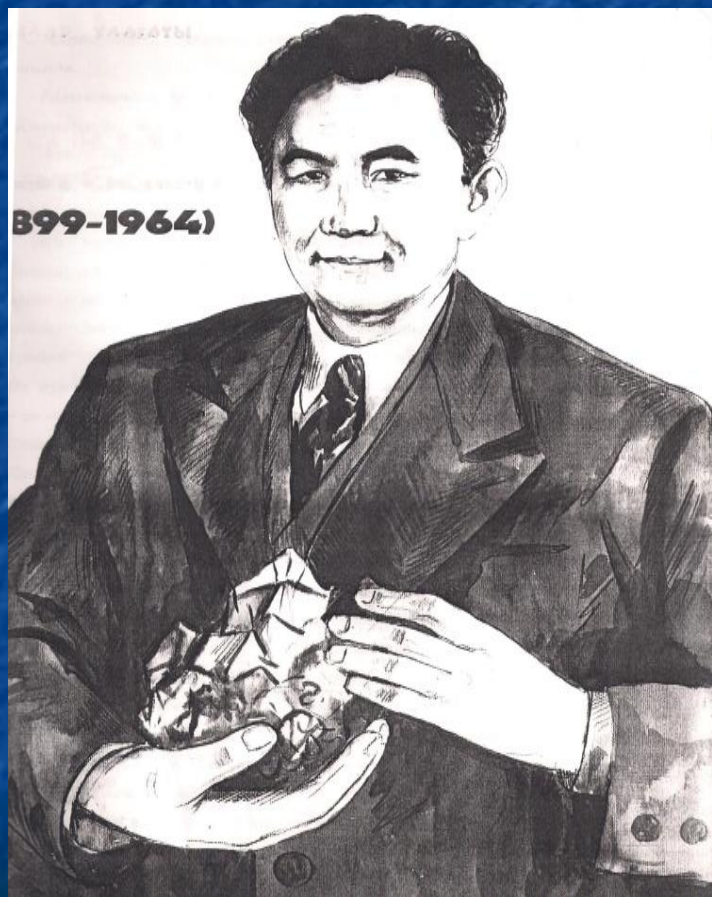

Өнім түрлері	Қазақстан	Орталық Қазақстан
Көмір (млн.т.)	86	26
Шойын (млн.т.)	4	4
Болат (млн.т.)	5	5
Прокат (млн.т.)	4	4
Мыс (мың.т.)	433	417
Күміс (мың.т.)	805	607
Алтын (мың.т.)	10	3

Қ.И. Сәтпаев- қазақ және Кеңес Одағының геологі, қоғам қайраткері, Қазақ КСР Ғылым академиясының ұйымдастырушы және оның тұңғыш президенті

Ертіс-Қарағанды каналы

ұзындығы — 458 км. ені 20-40 м, тереңдігі 5-7 м.

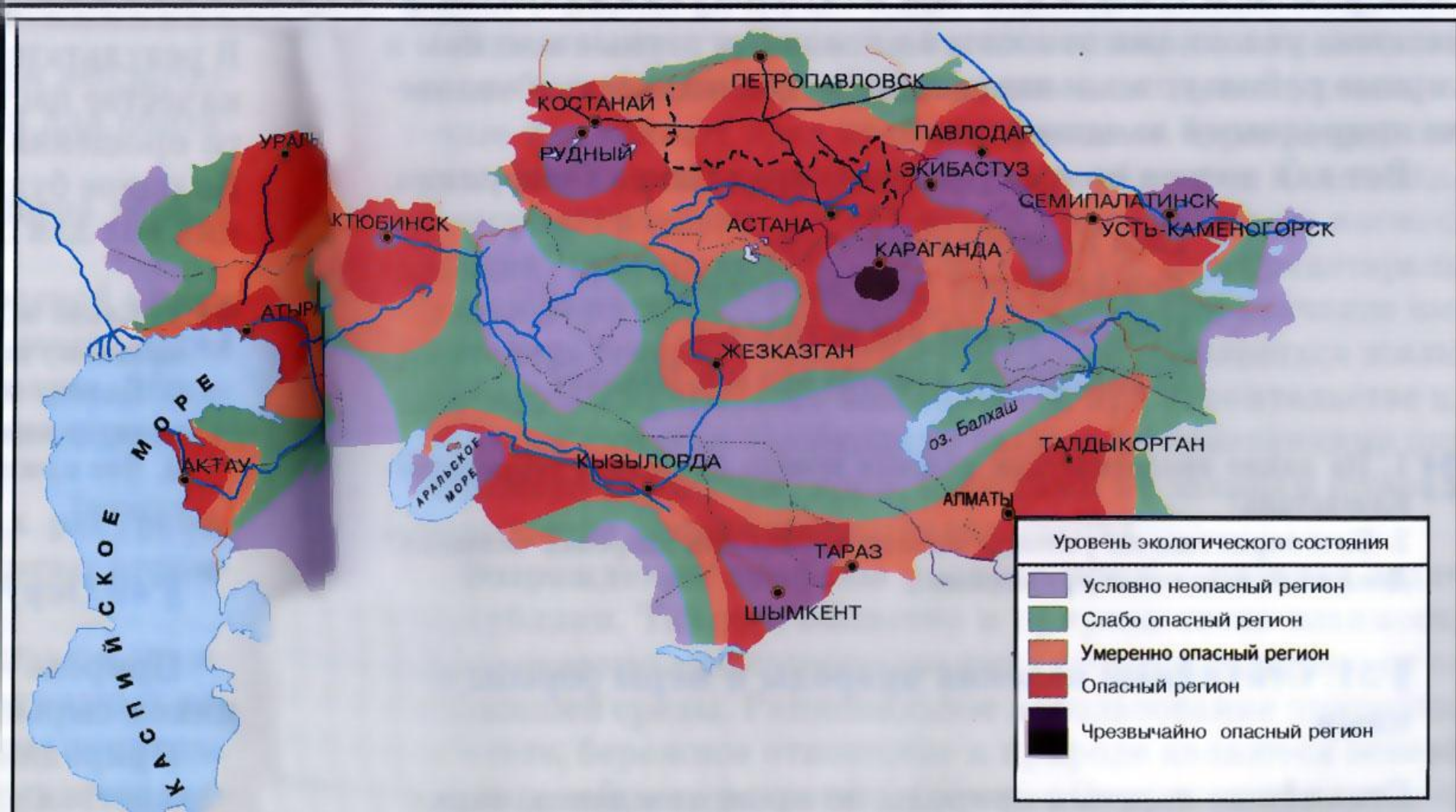
- Аппақ Байжановтың туғанына 190 жыл (1824) және А.Байжанов ескерткішіне 15жыл (1999ж. 29.08.)

Орталық Қазақстан табиғат ресурстарына тән белгілерді анықтаңдар

- **а) жер қойнауы пайдалы қазбаларға бай**
- **б) минералды ресурстарды өндіру 30 жылдардан басталған**
- **в) Су ресурстарына бай**
- **г) аймақ шаруашылығының дамуы табиғат ресурстарына байланысты**
- **д) негізгі байлығы : көмір, қара және түсті металдар**
- **е) топырағы өте құнарлы**

Экологиялық жағдайы

Халқы

○ Областной центр

○ Районный центр

■ ГОРОД

■ Посёлок

○ Село

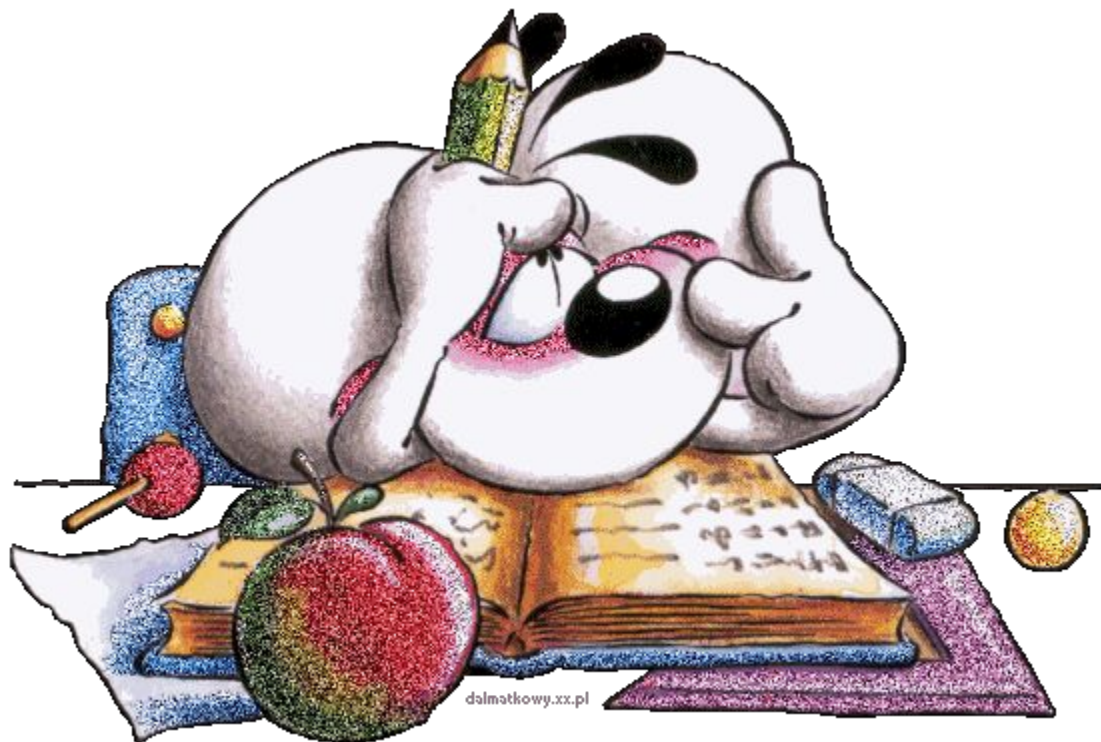

ОБЛЫСТАРДАҒЫ ҚАЗАҚТАРДЫҢ
ҮЛЕСІ

Орыстар -39%, украин, неміс, татар, белорус, корей, поляк, азербайжан, шешен, молдовандар және т.б.

Есімде не қалды?

Үй тапсырмасы:

Орталық Қазақстан табиғат жағдайы мен табиғат ресурстарына сипаттама беру.

Сіздің ой пікіріңіз:

- 1. Орталық Қазақстан индустриалды болып қала ма?
- 2. Орталық Қазақстанда мұнай өңдеуші зауыттың салынуы керек пе?

Н.Ә.Назарбаев:

Экономиканы әртараптандыру – табыс кілті.

Таяудағы онжылдықта тұрлаулы да теңдестірілген даму жедел әртараптандыру және ұлттық экономиканың бәсекеге қабілеттілігін арттыру есебінен қамтамасыз етілетін болады.

*Сабақ аяқталды.
Назарларыңызға көп рахмет!*

